

Култура као мост између континента – сарадња Србије и Туниса

У Тунису је договорено формирање српског кутка, као и туниског кутка у београдском Музеју књиге и путовања, потписивање више протокола о сарадњи, као и многобројне активности на повезивању уметника и радника из институција културе две државе посредством Удружења за културу, уметност и међународну сарадњу Адлигат. Формиран је клуб пријатеља овог удружења у који су се учланили значајни туниски писци, уметници и директори туниских институција.

Низ договора крунисан је састанком одржаним у амбасади Србије у Тунису на позив отправника послова господина Божидара Јовановића, на који је било позвано десетак уметника и представника туниских институција. Том приликом је договорено потписивање протокола о сарадњи са Кућом Бенани, најзначајнијом туниском приватном институцијом за сакупљање књига и докумената, успостављена је сарадња са локалним књижевним клубовима, разговарано је о могућностима повезивања и гостовања филмских пројеката, а догађају је присуствовало више значајних писаца, професора и новинара, међу којима се својим идејама нарочито истакла новинарка ББС-ија Елизија Волкман.

„Традиционално пријатељство, искрено интересовање Тунишана за српску културу, али и Срба за туниску, одличан је темељ за богату сарадњу. Одлучили смо да, заједно, окренемо нову страну у историји односа наших народа, барем у култури, и томе се искрено радујем. А наравно, било каква веза са Тунисом, за

Србе значи и подсећање на боравак 52.000 наших војника и цивила у овом делу Африке током Првог светског рата“, каже Виктор Лазић, председник Адлигата.

Представници Адлигата су положили цвеће на српска војничка гробља у Бизерти, и о њима урадили фото-архиву за фонд Музеја књиге и путовања у којем се налази значајна архивска и књижна грађа о боравку српске војске у Бизерти, као и скоро цео комплет листа “Напред” који су Срби издавали у Тунису током 1916-1918 године. Организован је и састанак са тунишким историчарима који су се бавили овом темом и сами сакупили значајну архивску грађу, коју су такође уступили на коришћење Адлигату.

Сеиф Белкади, наследник једног од најзначајнијих туниских

издавача Хеида Белкадија, поклонио је за Адлигат штампарски отисак из штампарије свог оца за туниску збирку Музеја књиге и путовања.

У Тунису је Адлигат управо добио и новог почасног члана – Мухамеда Бенанија, власника и оснивача једне од највећих приватних библиотека и архива у арапском свету, кога је више старих туниских породица и интелектуалаца заветовало да чува њихове архиве и драгоцене књиге. Бенанијева специјалност је грађа о Тунису, а у оквиру своје пасије сачувао је и драгоцене податке о српској војсци у Африци током Првог светског рата. Договорено је да Бенани у оквиру своје институције направи српски кутак уз подршку Адлигата, док ће он уједно помоћи формирање туниске збирке у Адлигату.

„Бенани је недавно био важна вест на сајту ББС-ија, и веома је познат, како у Тунису, тако и широм арапског света. Снимили смо његову исповест за аудио архиву Адлигата, фотографисали старе материјале које смо у његовој збирци пронашли везане за Србију и дивили се оригиналним документима из изузетно значајне архиве од 6.000 документа са краја XVIII и почетка XIX о трговини и пиратерији између Малте, Енглеске, Француске и Туниса. Нарочито је занимљиво било прегледати британску пошиљку писама коју су пирати отели пре 230 година и истоварили у Тунису. Поједина писма су чекала на нас, да их ми, тек сада, отворимо“, каже Виктор Лазић и додаје да су многобројне активности које је Адлигат спровео претходних недеља у граду Тунису са њиховим уваженим професорима, фотографима, издавачима, новинарима значајно пробудили интересовање у културним круговима Туниса за сарадњу са Србијом, те да је више значајних Тунишана најавило скору посету Београду.

“Направили смо мост између Србије и Туниса захваљујући Адлигату, и сада намеравамо да тај мост што чешће прелазимо, у славу књиге, културе, уметности, свенародног и појединачног пријатељства”, каже Бенани.

Са директорком Народне библиотеке Туниса Рађом Бен Сламом, договорено је унапређење збирке књига о Тунису у Музеју књиге и путовања, а директорка је неколико књига са посветама за овај фонд одмах поклонила.

Познати тунишки писац старије генерације Абделазиз Касем, такође је изразио жељу да подржи пројекте Адлигата, на иницијативу његовог старог пријатеља, професора и дипломате Дарка Танасковића. Касем је био близак сарадник првог туниског председника Бургибе, био је директор Народне библиотеке и

Националне телевизије Туниса и спада у најзначајније књижевнике ове државе, чија је дела на српски преводио управо Танасковић. Касем је пријатељевао и са Васком Попом и договорено је да о том пријатељству напише један есеј који ће ускоро бити објављен у Србији.

Са познатим продуцентима тунишке независне продукције, награђиваним за свој рад широм света, брачним паром Анис Ласудом и Чемом Бен Чабане, договорена је сарадња и њихово учешће на филмским фестивалима у Србији.

Уз свесрдну помоћ нових чланова и пријатеља Адлигата у Тунису, набављена је значајна количина књига и предмета за збирку Туниса у Музеју књиге и путовања, а у Београд је стигла и специјална збирка украшених Курана који ће бити посебно изложени у оквиру сталне поставке београдског музеја.